

บันทึก

เรื่อง การใช้อำนาจตามกฎหมายในการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย

กรมการค้าภายใน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๗/๘๘๙๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีบทบัญญัติมาตรา ๒๓ ให้อำนาจคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด กำหนดให้สินค้าใดสินค้าหนึ่งเป็นสินค้าควบคุม ทั้งนี้ การกำหนดสินค้าควบคุมดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเสียก่อน และเมื่อได้มีประกาศของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวให้สินค้าใดเป็นสินค้าควบคุมแล้ว คณะกรรมการฯ มีอำนาจที่จะกำหนดมาตรการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ เช่น การกำหนดราคาขายสินค้าควบคุมให้ผู้จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด ซึ่งข้อเท็จจริงที่ปรากฏในปัจจุบัน คณะกรรมการฯ ได้มีการประกาศให้น้ำตาลทรายเป็นสินค้าควบคุม และกำหนดมาตรการให้ผู้ผลิต ผู้ขายส่ง และผู้ขายปลีก จำหน่ายน้ำตาลทรายได้ไม่สูงกว่าราคาที่คณะกรรมการฯ กำหนด นอกจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่จัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทราย ได้มีบทบัญญัติในมาตรา ๑๗ (๑๘) ให้อำนาจคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำหน่ายน้ำตาลทรายเพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักรและกำหนดราคาน้ำตาลทรายไว้ในลักษณะคล้ายคลึงกับมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒

กรมการค้าภายในพิจารณาแล้วเห็นว่า กฎหมายได้ให้อำนาจคณะกรรมการในการกำหนดราคาสินค้าน้ำตาลทรายไว้เช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการใช้อำนาจตามกฎหมายมิให้ขัดแย้งกัน จึงขอหารือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าในการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายไม่ว่าจะเป็นราคาจำหน่าย ณ โรงงาน ราคาจำหน่ายส่งหรือราคาจำหน่ายปลีก จะต้องใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด หรือกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทราย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการค้าภายใน) และผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย) ข้อเท็จจริงได้ความว่า น้ำตาลทรายได้ถูกกำหนดเป็นสินค้าควบคุมโดยมีการกำหนดราคาจำหน่ายส่งและราคาจำหน่ายปลีกตามพระราชบัญญัติป้องกันการการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาก่อนแล้วตามลำดับ ต่อมา เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอ้อยและ

น้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายในทางปฏิบัติจะกระทำโดย ในทุกปี คณะกรรมการน้ำตาลทรายซึ่งมีผู้แทนกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานและรองประธาน จะเป็น ผู้พิจารณากำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย ณ โรงงานในเบื้องต้น โดยพิจารณาจากต้นทุนการ ผลิตอ้อยและน้ำตาลทราย ราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายโดยเฉลี่ยตามความเป็นจริงในปีที่ผ่านมา แล้วส่งให้คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายพิจารณา เมื่อคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เห็นชอบก็จะแจ้งผลไปยังเลขาธิการคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าซึ่งคณะกรรมการ กลางกำหนดราคาสินค้าก็จะนำราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย ณ โรงงานตามที่คณะกรรมการอ้อย และน้ำตาลทรายกำหนดไปออกประกาศกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย ณ โรงงาน และกำหนด ราคาจำหน่ายส่ง และราคาจำหน่ายปลีกในอัตราที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นจากราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย ณ โรงงานต่อไป สำหรับที่มาของปัญหาข้อหาข้อนี้ เนื่องจากกระทรวงพาณิชย์ได้ทราบ ว่า กระทรวงอุตสาหกรรมโดยคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจะออกประกาศปรับราคาจำหน่าย น้ำตาลทรายที่คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าได้ประกาศกำหนดไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐ กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดฯ จึงได้หารือมาเพื่อขอทราบว่า คณะกรรมการแต่ละคณะควรมีขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างไร เพื่อมิให้เกิดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน หรือขัดแย้งกันขึ้นต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณา พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องทั้ง ๒ ฉบับแล้วเห็นว่า โดยที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายและ คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดต่างเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ตาม กฎหมายในการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายในราชอาณาจักร ในเบื้องต้นจึงควรพิจารณา วัตถุประสงค์และขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องแต่ละฉบับ ดังนี้

สำหรับพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ นั้น เมื่อได้พิจารณา มาตรา ๖^๑ ประกอบเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติ^๒ดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีวัตถุประสงค์ ในการจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทรายเพื่อคุ้มครองรักษา ผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยและให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงงานน้ำตาลทรายและประชาชน

^๑ มาตรา ๖ เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและคุ้มครองรักษา ผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยในด้านการผลิตและจำหน่ายและให้เกิดความเป็นธรรมแก่โรงงานและผู้บริโภค การจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทรายให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

^๒ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มีความจำเป็นต้องรักษาความ มั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาวไร่อ้อยในด้านการผลิตจำหน่าย อ้อยสมควรจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทรายที่ผลิตจากอ้อยของชาวไร่อ้อยและ เจ้าของโรงงานน้ำตาลทรายซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการ ตั้งแต่การผลิตอ้อยไป จนถึงการจัดสรรเงินรายได้จากการขายน้ำตาลทรายทั้งในและนอกราชอาณาจักรระหว่างชาวไร่อ้อยและเจ้าของ โรงงานน้ำตาลทราย เพื่อให้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายเติบโตโดยมีเสถียรภาพและเกิดความเป็นธรรม แก่ชาวไร่อ้อย เจ้าของโรงงานน้ำตาลทราย และประชาชนผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผู้บริโภคร โดยการจัดให้มีคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย^๓ ประกอบด้วยตัวแทนชาวไร่อ้อย ตัวแทนเจ้าของโรงงานน้ำตาลทราย และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทรายซึ่งได้แก่ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทราย ตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกและผลิตอ้อยไปจนถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำหน่ายน้ำตาลทราย รวมถึงการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย^๔ ซึ่งนับเป็นขั้นตอนที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายขั้นตอนหนึ่ง เพราะราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายย่อมเป็นฐานรายได้ของระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายที่จะต้องนำมาจัดสรรระหว่างชาวไร่อ้อยและเจ้าของโรงงานน้ำตาลทรายตามสัดส่วนของการลงทุนต่อไปดังนั้น พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสมในการคำนวณราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายไว้อย่างละเอียดในหมวดที่ว่าด้วยราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย นับตั้งแต่การจัดทำประมาณการรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลทรายที่จะผลิต การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นและขั้นสุดท้าย เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการประกาศใช้บังคับ^๕

^๓ มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย” ประกอบด้วยผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งจากข้าราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หนึ่งคน ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แต่งตั้งจากข้าราชการในกระทรวงพาณิชย์สองคน ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมแต่งตั้งจากข้าราชการในกระทรวงอุตสาหกรรมสองคน ผู้แทนชาวไร่อ้อย เกษกรและผู้แทนโรงงานเจ็ดคนเป็นกรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๑๗ คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๘) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจำหน่ายน้ำตาลทรายเพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักร และกำหนดราคาขายน้ำตาลทรายดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๕๕ ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้คณะกรรมการบริหารกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) รายได้สุทธิตามมาตรา ๕๔

(๒) ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตอ้อย

(๓) ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตน้ำตาลทราย

(๔) ราคาอ้อยขั้นต้น

(๕) ผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้น

(๖) เงินที่ได้รับจากกองทุน

ราคาอ้อยขั้นสุดท้ายและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้าย เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักงานประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย แม้พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ จะมีได้กำหนดว่า การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย หมายถึง การกำหนดราคาจำหน่าย ณ ที่ใด แต่เมื่อได้พิจารณาขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากส่วนที่ว่าด้วยบทกำหนดโทษ ซึ่งมีได้มีบทบัญญัติกำหนดโทษไว้สำหรับผู้ประกอบการค้าส่งหรือค้าปลีกน้ำตาลทรายนอกจากโทษที่กำหนดไว้สำหรับผู้ประกอบการค้าส่งหรือค้าปลีกน้ำตาลทราย นอกจากโทษที่กำหนดไว้สำหรับโรงงานน้ำตาลทรายซึ่งเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายส่งน้ำตาลทรายเข้าสู่ตลาดผู้บริโภค^๖ จึงเห็นได้ว่าอำนาจในการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจำกัดเฉพาะการกำหนดราคาจำหน่ายส่ง ณ โรงงานเท่านั้น

ส่วนพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น เห็นว่าเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์โดยตรงในการคุ้มครองรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคจากการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากการกระทำที่จะมีผลในการทำให้ราคาตามกลไกตลาดถูกบิดเบือนหรือครอบงำได้ โดยการจัดให้มีคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด^๗ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการป้องกันมิให้เกิดวิธีปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภค ในส่วนของการกำหนดราคาสินค้านั้น เมื่อคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าฯ เห็นสมควรป้องกันวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรมแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าฯ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้สินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งเป็นสินค้าควบคุมได้^๘ และหลังจากที่ได้มีการประกาศกำหนดให้สินค้าใดเป็นสินค้าควบคุมแล้ว คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าฯ ก็มีอำนาจกำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าควบคุม

^๖ มาตรา ๔๖ โรงงานต้องจัดจำหน่ายน้ำตาลทรายที่ผลิตได้เพื่อใช้บริโภคในราชอาณาจักรตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่โรงงานไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยให้โรงงานเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งสิ้น

^๗ มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกลาง” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ทั้งนี้ จะต้องแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง กับเลขาธิการ เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่คณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดสำหรับกรุงเทพมหานครด้วย

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการกลาง

^๘ มาตรา ๒๓ เพื่อป้องกันการกำหนดราคาซื้อ ราคาขายหรือการกำหนดเงื่อนไขและวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรม คณะกรรมการกลางด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้สินค้าใดเป็นสินค้าควบคุมได้

ต่อไป^๙ และโดยที่พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าฯ มีบทบัญญัติกำหนดโทษไว้สำหรับผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนประกาศของคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าฯ ไว้เป็นการทั่วไป^{๑๐} มิได้จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการประเภทใดประเภทหนึ่ง อำนาจของคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าฯ ในการกำหนดราคาสินค้าจึงครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดราคา ณ โรงงาน ราคาจำหน่ายส่ง หรือราคาจำหน่ายปลีกได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้พิจารณาวัตถุประสงค์และกลไกการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายภายในประเทศตลอดจนขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑๐) เห็นว่าโดยที่การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย ณ โรงงาน เป็นมาตรการที่จำเป็นต่อการจัดระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายให้บังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคาไว้โดยให้คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียดและเหมาะสมแล้วจึงควรเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งนอกจากจะมีผู้แทนกระทรวงพาณิชย์เป็นกรรมการร่วมพิจารณาอยู่ด้วยแล้ว ราคาดังกล่าวยังต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบอีกด้วย กรณีจึงเห็นได้ว่ามีกลไกในการถ่วงดุลและป้องกันมิให้การกำหนดราคาดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย แต่เพียงฝ่ายเดียวโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้บริโภคด้วยส่วนการกำหนดราคาจำหน่ายส่ง และราคาจำหน่ายปลีกน้ำตาลทรายนั้น โดยที่เป็นเรื่องที่จะกระทบกระเทือนต่อผู้บริโภคโดยตรง และอาจมีการกระทำที่จะนำไปสู่การกำหนดราคาซื้อหรือราคาขาย หรือวิธีปฏิบัติทางการค้าอันไม่เป็นธรรมซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าฯ และป้องกันการผูกขาดฯ ได้กำหนดวิธีดำเนินการตลอดจนกลไกในการบังคับใช้กฎหมายไว้ ในขณะที่พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ จึงควรเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าฯต่อไป

สำหรับปัญหาอันเป็นที่มาของข้อหาข้อหานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑๐) เห็นว่า เป็นปัญหาที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบังคับใช้พระราชบัญญัติทั้งสองควรใช้วิธีการประสานงานกันในทางบริหารเพื่อแก้ไขหรือป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขั้นตอนการกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย ณ โรงงานตาม

^๙ มาตรา ๒๔ เมื่อได้มีการประกาศกำหนดสินค้าควบคุมตามมาตรา ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าควบคุม ให้ผู้ซื้อซื้อในราคาไม่ต่ำกว่าราคาที่กำหนดหรือให้ผู้จำหน่ายจำหน่ายในราคาไม่สูงกว่าราคาที่กำหนด หรือตรึงราคาไว้ในราคาใดราคาหนึ่ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๔ (๑) (๒) (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๔) หรือขัดขวางการดำเนินการของเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ (๑๓) หรือเปลี่ยนแปลงราคาโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่แจ้งรายการตามประกาศของคณะกรรมการกลางตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ซึ่งนอกจากจะมีผู้แทนกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานคณะกรรมการน้ำตาลทราย^{๑๑} และเป็นกรรมการในคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายแล้ว พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ ยังได้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคาโดยให้คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ไว้อย่างละเอียดอีกด้วย ดังนั้น หากได้มีการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดแล้ว การกำหนดราคาในขั้นตอนดังกล่าวน่าจะเป็นข้อยุติและถือปฏิบัติร่วมกันได้ เพราะในที่สุดก่อนการประกาศใช้บังคับก็ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรสูงสุดของฝ่ายบริหารที่จะสามารถพิจารณาความเหมาะสมและหาข้อยุติในปัญหาต่างๆ ได้

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๐

^{๑๑} โปรดดูหน้า ๒